

**MUITINĖS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

**PASITARIMO SU AB „LIETUVOS GELEŽINKELIAI“ MUITINĖS FORMALUMŲ
ATLIKIMO, KAI PREKĖS GABENAMOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTU,
KLAUSIMAIS PROTOKOLAS**

2018-05-14/Nr.5B-100
Vilnius

Pasitarimas įvyko: 2018 m. balandžio 9 d. 10 val.

Pasitarimo pirmininkas – Jonas Miškinis

Pasitarimo sekretorė - Rimanta Kraunaitytė

Dalyvavo: N. Motiejūnaitė (Muitinės departamentas), Vaicekauskas (Muitinės departamentas), R. Petkevičiūtė (Muitinės departamentas), V. Lackus (Muitinės departamentas), T. Banelis (Muitinės informaciniu sistemų centras), M. Žemaitis (AB „Lietuvos geležinkeliai“), D. Pranka (AB „Lietuvos geležinkeliai“), T. Marčiulionis (AB „Lietuvos geležinkeliai“)

Darbotvarkė:

1. AB „Lietuvos geležinkeliai“ kartu su Muitinės departamentu inicijuoto projekto „Važtos ir krovinių lydinčių dokumentų įforminimas ir panaudojimas su kontroliuojančiomis institucijomis elektroninėje erdveje, vykdant krovinių vežimus“ įforminimo eigos aptarimas;
2. Tranzito procedūros (T1) muitinės formalumų atlikimo, kai taikomi bandomieji krovinių vežimai iš Baltarusijos naudojant elektroninį SMGS važtaraštį, problemų aptarimas;
3. Garantijų, nuo 2019 m. gegužės 1 d. taikomų popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstų Sąjungos tranzito procedūrų atlikimo atveju, teikimo ir jų priežiūros aptarimas;
4. IS „Kroviny“ ir KIPIS sąsajos II projekto etapo Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste įgyvendinimo perspektyvų aptarimas;
5. Pasirengimo 2018 m. gegužės 23-24 d. Briuselyje vyksiančiam Europos geležinkelių ir infrastruktūros įmonių bendrijos (CER) organizuojamam geležinkelių įmonių, Europos Komisijos ir nacionalinių muitinių administracijų pasitarimui aptarimas.

J. Miškinis pristatė pasitarimo darbotvarkę ir apibrėžė pasitarimo su AB „Lietuvos geležinkeliai“ tikslą. Jis pažymėjo, kad muitinei aktuali naujausia informacija apie AB „Lietuvos geležinkeliai“ kartu su Muitinės departamentu inicijuoto projekto „Važtos ir krovinių lydinčių dokumentų įforminimas ir panaudojimas su kontroliuojančiomis institucijomis elektroninėje erdveje, vykdant krovinių vežimus“ eigą, geležinkelio įmonės planus, susijusius su IS „Kroviny“ ir KIPIS sąsajos II projekto etapo Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste įgyvendinimu. Taip pat, pasitarimo metu tikslinga aptarti AB „Lietuvos geležinkeliai“ pasiruošimą nuo 2019 m. gegužės 1 d. teikti garantijas, atliekant popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstas Sąjungos tranzito procedūras, taikomas vežant prekes geležinkelių transportu, (toliau – TILT procedūra) bei muitinės numatomas šių garantijų

priežiūros priemonės, ir kitus su muitinės formalumų atlikimu prekėms, gabenamoms geležinkelių transportu, susijusius klausimus.

1. SVARSTYTA. AB „Lietuvos geležinkeliai“ kartu su Muitinės departamentu inicijuoto projekto „Važtos ir krovinių lydinčių dokumentų įforminimas ir panaudojimas su kontroliuojančiomis institucijomis elektroninėje erdvėje, vykdant krovinių vežimus“ įforminimo eiga

M. Žemaitis informavo, kad AB „Lietuvos geležinkeliai“ su VĮ Centrinę projektų valdymo agentūra (toliau – CPVA) pasirašė iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų bendrai finansuojamo projekto „Važtos ir krovinių lydinčių dokumentų įforminimas ir panaudojimas su kontroliuojančiomis institucijomis elektroninėje erdvėje, vykdant krovinių vežimus“ (toliau – projektas) sutartį. Tačiau projekto finansavimas buvo reikšmingai sumažintas. AB „Lietuvos geležinkeliai“ numato projekto derinimo su Muitinės departamentu metu aptartus tikslus ir užduotis įgyvendinti iš geležinkelio įmonės lėšų. Šiame etape AB „Lietuvos geležinkeliai“ su Muitinės departamentu turi pasirašyti partnerystės, įgyvendinant projektą, sutartį.

N. Motiejūnaitė atkreipė dėmesį, kad muitinė, vadovaudamasi Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2014 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 1B-503 patvirtintais Lietuvos Respublikos muitinės projektų valdymo nuostatais, privalo parengti inicijuojamo projekto paraišką projekto vertinimui ir įtraukimui į muitinės projektų klasifikatorių. Taip pat, partnerystės sutarties pagrindu Muitinės departamente turės būti sudaryta projekto įgyvendinimo darbo grupė.

NUTARTA:

1. AB „Lietuvos geležinkeliai“ parengs ir pateiks derinti Muitinės departamentui partnerystės sutarties projektą;
2. Muitinės departamentas (Muitinės procedūrų skyrius) parengs projekto paraišką projekto vertinimui ir įtraukimui į muitinės projektų klasifikatorių bei Muitinės departamento generalinio direktoriaus įsakymo dėl darbo grupės sudarymo projektą.

2. SVARSTYTA. Tranzito procedūros (T1) muitinės formalumų atlikimo, kai taikomi bandomieji krovinių vežimai iš Baltarusijos naudojant elektroninį SMGS važtaraštį, problemų aptarimas

T. Marčiulionis informavo, kad, AB „Lietuvos geležinkeliai“ kartu su Baltarusijos geležinkelio įmone vykdant bandomuosius vežimus su elektroniniu SMGS važtaraščiu, buvo stebima tranzito procedūros muitinės formalumų atlikimo trukmė Vilniaus teritorinės muitinės Kenos geležinkelio poste. Vežimo sutartį sudarius elektroniniu SMGS važtaraščiu, prekės tranzito procedūrai atlikti deklaruojamos elektronine (standartine) tranzito deklaracija (toliau – T1). Stebėjimo metu nustatyta, kad T1 deklaracijos įforminimas užtrunka 2 - 3 kartus ilgiau nei tuo atveju, kai taikoma T1LT procedūra (palyginamoji lentelė pridedama). Muitinio įforminimo metu muitinės pareigūnai reikalauja didelio kiekio papildomų dokumentų: popierinių SMGS važtaraščių, sąskaitų-faktūrų, vagonlapio ir kt.

N. Motiejūnaitė paaiškino, kad transporto dokumentas yra tranzito deklaracijos (T1) duomenų pagrindas. Išvykimo įstaigoje SMGS važtaraščio ir sąskaitos-faktūros paprastai prašoma tam, kad atsiradus skolai, muitinė turėtų galimybę šią skolą tinkamai apskaičiuoti. Vagonlapio duomenys naudojami išankstinių įvežimo deklaracijų tinkamam pateikimui kontroliuoti, o įvairūs leidimai – prekėms taikomiems draudimams ir apribojimams kontroliuoti. Iš dalies problemą dėl papildomų dokumentų kiekio pateikimo muitinei galėtų padėti išspręsti platesnės apimties prieigos muitinei prie IS „Krovins“ suteikimas, nes šiuo metu muitinė turi prieigą tik prie IS „Krovins“ modulio, skirto T1LT procedūroms kontroliuoti.

D. Pranka sutiko, kad siūlymas muitinei suteikti platesnės apimties prieigą prie IS „Kroviny“ yra svarstyti. Jis taip pat informavo, kad rengiamas susitikimas su Baltarusijos geležinkelio įmonės ir muitinės atstovais. Susitikime būtų tikslingas ir Lietuvos Respublikos muitinės atstovų dalyvavimas papildant ekspertų sąrašą.

J. Miškinis pasiūlė klausimą dėl muitinės atstovų dalyvavimo susitikime su Baltarusijos geležinkelio įmonės ir muitinės atstovais papildomai suderinti prieš numatomą susitikimo datą.

NUTARTA:

1. AB „Lietuvos geležinkeliai“ apsvarstyti galimybę Lietuvos Respublikos muitinei suteikti platesnės apimties prieigą prie IS „Kroviny“;

2. Muitinės departamentui ir AB „Lietuvos geležinkeliai“ aptarti muitinės atstovų dalyvavimo susitikime su Baltarusijos geležinkelio įmonės ir muitinės atstovais klausimą prieš numatomą susitikimo datą.

3. SVARSTYTA. Garantijų, nuo 2019 m. gegužės 1 d. taikomų T1LT procedūrų atlikimo atveju, teikimo ir jų priežiūros aptarimas

R. Petkevičiūtė informavo, kad tranzito procedūros supaprastinimas – T1LT procedūra – numatoma taikyti iki NCTS 5-tos fazės įdiegimo, t. y. maždaug iki 2021-2023 metų. Tačiau T1LT procedūros atveju (taip pat ir CIM važtaraščio, naudojamo kaip tranzito deklaracija, atveju) nuo 2019 m. gegužės 1 d. negalės būti taikomas atleidimas nuo prievolės pateikti garantiją. Įsigaliojus prievolei teikti garantijas atliekant T1LT procedūrą, garantijų priežiūrą vykdys patys AB „Lietuvos geležinkeliai“, o muitinė, atlikdama geležinkelio įmonės auditą, tikrins, ar tinkamai teikiamos garantijos ir ar geležinkelio įmonė tinkamai prižiūri šią prievolę. Todėl AB „Lietuvos geležinkeliai“ būtų tikslinga IS „Kroviny“ įdiegti papildomą funkciją, skirtą garantijos dydžio pagal atliekamas T1LT procedūras apskaičiavimui. Tuo atveju, kai garantijos referenciniam dydžiui apskaičiuoti turimos informacijos nepakanka, gali būti taikomas 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 155 straipsnio 3 dalies b punkto trečiojoje pastraipoje nustatytas dydis – 10 000 eurų kiekvienai deklaracijai.

N. Motiejūnaitė atkreipė dėmesį, kad AB „Lietuvos geležinkeliai“ turi įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusą. Geležinkelio įmonė taip pat turi leidimą naudotis atleidimu nuo pareigos pateikti garantiją, tačiau šis leidimas taip pat turės būti atnaujintas ir apimti T1LT procedūras.

D. Pranka informavo, kad bendrosios garantijos dydis didžiaja dalimi priklauso nuo to, per kokį laiką garantinė suma pagal kiekvieną konkrečią tranzito procedūrą atpalaiduojama. Pasitaiko atveju, kai šis laikotarpis trunka mėnesį laiko.

R. Petkevičiūtė informavo, kad garantinė suma turi būti atpalaiduojama tik po to, kai tranzito procedūra pripažįstama baigta. Europos Komisija atlikdama tikrinimus Europos Sąjungos valstybėse narėse yra nustatčiusi, kad garantinė suma atpalaiduojama tada, kai muitinė gauna pranešimą apie prekių pateikimą paskirties įstaigai. Siekiant užkirsti kelią tokiai blogai praktikai, numatoma su NCTS 5-tąja faze įdiegti papildomą funkciją, kuri užtikrins garantinės sumos atpalaidavimo galimybę tik po tranzito procedūros pripažinimo baigta.

NUTARTA:

AB „Lietuvos geležinkeliai“ rengtis nuo 2019 m. gegužės 1 d. atsirasiančiai prievolei teikti garantijas T1LT procedūrų atveju (taip pat ir CIM važtaraščio, naudojamo kaip tranzito deklaracija, atveju).

4. SVARSTYTA. IS „Kroviny“ ir KIPIS sąsajos II projekto etapo Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste įgyvendinimo perspektyvų aptarimas

T. Marčiulionis informavo, kad AB „Lietuvos geležinkeliai“ svarsto, ar tikslinga tęsti IS „Kroviny“ ir KIPIS sąsajos II projekto etapo Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste įgyvendinimą, nes tranzito procedūros supaprastinimas – TILT procedūra – ateityje nebus taikoma, o nuo 2019 m. gegužės 1 d. pradedamas taikyti reikalavimas teikti garantijas atliekant TILT procedūrą iki minimumo sumažina supaprastintų tranzito procedūrų muitinės formalumų atlikimo privalumus (paprastą deklaravimo būdą, greitą formalumų atlikimą ir pan.). Baltarusijos geležinkelio įmonės sėkmingai diegiamas elektroninis SMGS važtaraštis sudaro palankias sąlygas AB „Lietuvos geležinkeliai“ formuoti standartinę elektroninę tranzito deklaraciją. Dar palankesnės sąlygos deklaruoti elektronine tranzito deklaracija geležinkelio transportu gabenamas prekes būtų, jeigu šią deklaraciją būtų galima formuoti KIPIS. Todėl AB „Lietuvos geležinkeliai“ tarsis su VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija ir papildomai vertins visas aplinkybes, susijusias su minėto projekto tęsimu.

J. Miškinis atkreipė dėmesį, kad AB „Lietuvos geležinkeliai“ turėtų VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijai siūlyti papildyti KIPIS funkcionalumą elektroninės tranzito deklaracijos formavimo galimybe. Šio funkcionalumo diegimas būtų naudingas tiek geležinkelio įmonei, tiek Klaipėdos valstybiniam jūrų uostui, suteiktų galimybę efektyviau kontroliuoti iš laikinųjų sandėlių išgabenamas prekes, leistų operatyviau atlikti muitinės formalumus.

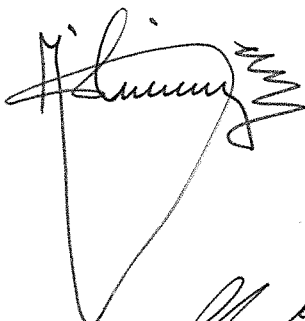
5. SVARSTYTA. Pasirengimas 2018 m. gegužės 23-24 d. Briuselyje vykšančiam Europos geležinkelių ir infrastruktūros įmonių bendrijos (CER) organizuojamam geležinkelių įmonių, Europos Komisijos ir nacionalinių muitinių administracijų pasitarimui.

D. Pranka informavo, kad 2018 m. gegužės 23-24 d. Briuselyje vykšančio Europos geležinkelių ir infrastruktūros įmonių bendrijos (CER) organizuojamo geležinkelių įmonių, Europos Komisijos ir nacionalinių muitinių administracijų pasitarimo metu numatoma diskutuoti su nacionalinėmis muitinėmis apie nuo 2019 m. gegužės 1 d. pradedamą taikyti reikalavimą teikti garantijas atliekant supaprastintas tranzito procedūras, apie galimybes šį procesą optimizuoti. D. Pranka atkreipė dėmesį, kad supaprastinto tranzito deklaracijos duomenų rinkinio projektas taip pat nevystomas. Jis pasiūlė šio pasitarimo Briuselyje metu pateikti garantijos dydžio skaičiuoklės diegimo muitinėje idėją. Lietuvos Respublikos muitinėje MAPS įdiegta garantijos dydžio skaičiuoklė pritaikyta tik importo procedūroms ir ji netinka garantijos dydžio apskaičiavimui tranzito atveju. AB „Lietuvos geležinkeliai“ tikisi, kad minėtoje informacinėje sistemoje atsiras ir tranzito procedūrai tinkama garantijos dydžio skaičiuoklė.

T. Banelis informavo, kad MAPS numatoma vystyti, tačiau šiuo metu muitinė negali garantuoti, kad iki 2019 m. gegužės 1 d. informacinėje sistemoje bus įdiegta tranzito procedūrai pritaikyta garantijos dydžio skaičiuoklė.

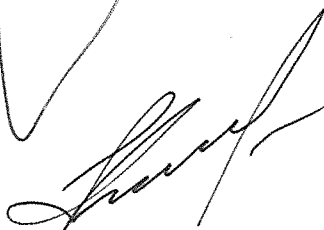
PRIDEDAMA. 1 lapas.

Pasitarimo pirmininkas

Jonas Miškinis

Pasitarimo sekretorė

Rimanta Kraunaitytė

PALYGINAMOJI LENTELE

SMTP		T1 (gabenant prekes su el. važtaraščiu)	
Operacija	Vidutinė trukmė minutėmis	Operacija	Vidutinė trukmė minutėmis
Sulyginami (taisomi) duomenys IS „Kroviny“ Važtaraščio modulyje su popieriniu SMGS važtaraščiu	7	Sulyginami duomenys IS „Kroviny“ Važtaraščio modulyje su popieriniu vagonlapiu + KDO el. parašas	5
SMTP įforminimas (duomenų sutvarkymas IS „Kroviny“ Muitinės modulyje + žymos popieriniame SMGS)	2	Iš IS „Kroviny“ suformuojama T1 deklaracija, papildoma trūkstama informacija ir išsiunčiama muitinei	5*
Muitinės posto pareigūnai peržiūri ir atžymi traukinio lapą	15 min. (visam traukiniui)	Padaromos vagonlapio ir Invoice kopijos, apskaičiuojamas tranzito garantijos dydis + išspausdinamas apskaičiavimas (šiuos dokumentus pasilieka muitinės postas)	5
-	-	T1 deklaracijos muitinis įforminimas (+ išspausdinimas)	20
-	-	Muitinės posto pareigūnai peržiūri ir atžymi traukinio lapą	15 min. (visam traukiniui)
	9 (24)		35 (50)

* Jei T1 deklaracija formuojama „Avildos“ programine įranga, vidutinė operacijos trukmė 15 min.